

Становище

от доц. д-р. Апостолос Апостолу,

относно дисертационен труд на тема „Оценка и моделиране на запасите от промишлени риби в Черно море като основа на екосистемния подход за управление на морските биоресурси“

представен от докторант на редовно обучение Йоана Георгиева Георгиева за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност 01.06.11. „Хидробиология“

Темата на настоящата дисертация е актуална и много подходящо подбрана, тъй като свръх-експлоатацията на морските биоресурси често води до разстройване на екосистемите с непредвидени последици, като всичко това допринася и за икономически загуби. Основните експериментални и полеви изследвания включени по дисертационния труд са финансирани по проекти PERSEUS и COCONET.

Структура на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа 276 страници, 80 фигури, 49 таблици и 4 приложения. Списъкът с цитираната литература съдържа 393 заглавия, от които 76 на кирилица и 317 – на латиница. Разработен е в рамките на редовна докторантура в Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН в периода 2013-2015 г. Обсъден е и насочен към защита на разширено заседание на отдел „Водни екосистеми“ на Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН, състояло се на 18.02.2020 г.

Изложението е представено в 11 части, като някои са разделени на по-малки дялове. По същество, дисертационният труд следва класическия модел на компактно книжно тяло, а не на скрепени публикации.

Обсъждане на дисертационния труд

Използваните съкращения са поставени непосредствено след съдържанието.

Уводът е кратък и предразполага за въвеждането към темата.

Литературният обзор е обемист, но подходящ - не се изреждат само релевантните към дисертацията изследвания, но са представени и в сравнителен аспект. В първата си част съдържа разнообразна информация за черноморската екосистема, а във втората се конкретизира до резюмирано, но изчерпателно представяне на биологичните особености на изследваните видове, солидна основа за правилна постановка и извършване на изследване от такъв род.

Целта е добре формулирана, на тази основа са поставени 6 задачи.

Методите са добре подбрани, подходящи за решаване на задачите. Съчетанието на класически и иновативни методи обезпечава разнообразни резултати, като техният синтез в глава резултати и обсъждане се оценява като подходящ и релевантен.

В този аспект са изследвани основните популационни параметри на конкретните видове, включващи популационната структура на уловите,

охраненост, миграции, хранителна база и също промяната на някои от тези параметри за дълъг период от време.

Получените резултати са подредени, дискусията им е адекватна. Обясненията на наблюдаваните явления се базират на подходящи литературни източници. Въпреки това, поради старание да бъдат включени повече автори в дискусията, някои пасажни изпреварват резултатите, или по-скоро подхождат на литературния обзор.

Изводите са подкрепени с доказателства и основани. Извод № 8 се нуждае от по-точна формулировка, тъй като в този си вид може да бъде интерпретиран по различни начини.

Някои от отбелязаните неточности и пропуски са формулирани като въпроси, към които дисертантът следва да отговори:

- Смятате ли, че последната задача би могла да бъде разширена, с включване на данни от повече риболовни кораби?

- Защо бяха използвани два корелационни коефициента (на Pearson и Spearman)? Какви по-различни резултати се очакват от всеки? Такъв подбор не е достатъчно аргументиран.

Общо впечатление и заключение

Като цяло дисертацията на Йоана Георгиева изпълнява поставените задачи, формулирани въз основа на нейната цел. Текстът е стегнат и представен на подходящ научен език. Резултатите са анализирани и свързани, въпреки разнообразието си. Извършва се опит за биологично обяснение на наблюдаваните явления и факти, показател за аналитична мисъл и добра научна основа. В многообразието си, настоящата дисертация носи малки неточности, но това е неизбежно поради обема на работата, например грешната интерпретация на червената риба тон като *Thunnus albacares*, израза „северните популации на вида атерина“ без да се посочва конкретен вид в рода и др.

Приносите на дисертацията покриват изискванията за труд от такъв род. Представлява лично дело на автора, разработена е въз основа на собствени изследвания и анализи, но и налични данни. Докторантът се изявява като изграден специалист с научни идеи, които реализира по подходящ начин. Трудът представлява изследване с теоретична и приложна стойност.

Въз основа на това, и въпреки отправените бележки предлагам на Уважаемото научно жури, да удостои Йоана Георгиева Георгиева с образователната и научна степен „Доктор“ 01.06.11. по научна специалност „Хидробиология“, за което тя несъмнено притежава необходимите качества.

30.04.2020 г.

доц. д-р Апостолос Апостолу,
ихтиолог-хидробиолог